

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 199/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených spoločnosťou HUDEC s. r. o., Lazaretská 23, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marek Hudec, ktorou namietajú porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 220/2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 220/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti, ako aj zo spisového materiálu na vec sa vzťahujúceho, ktorý si ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania veci vyžiadal od okresného súdu, vyplýva, že sťažovatelia podali na okresnom súde 22. decembra 2014 žalobu o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k bytu. Keďže okresný súd bol nečinný, podaním doručeným okresnému súdu 25. júna 2015 sťažovatelia žiadali o nariadenie termínu pojednávania. Okresný súd 29. septembra 2015 vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku (sťažovatelia tak urobili 12. októbra 2015). Sťažovatelia opätovne podaním zo 6. októbra 2015 žiadali okresný súd o nariadenie termínu pojednávania.

3. Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že sa na okresný súd obrátili s jednoduchou žalobou a napriek tomu, že splnili všetky podmienky konania, okresný súd dosiaľ o ich veci nerozhodol.

4. Na základe uvedeného sťažovatelia ústavnému súdu navrhujú, aby po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietáhov. Sťažovatelia taktiež žiadajú o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 1 500 € každému z nich, ako aj o priznanie trov konania pred ústavným súdom.

5. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovatelia nepodali sťažnosť na postup okresného súdu adresovanú predsedovi v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“).

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

9. V zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

10. V nadväznosti na dikciu § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd pripomína, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov

prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

11. Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04, II. ÚS 650/2014) podanie sťažnosti predsedovi všeobecného súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 64 ods. 1, podľa ktorého „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

12. Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre zdôrazňuje (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05, II. ÚS 650/2014), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

13. Vo svojej judikatúre z ostatného obdobia ústavný súd aj vzhľadom na aktuálnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva na požiadavku využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá, ale len v prípadoch, keď dĺžka napadnutého konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu je už *prima facie* zjavne neprimeraná (napr. IV. ÚS 26/2012,

IV. ÚS 93/2012), čo však v konkrétnych okolnostiach o veci sťažovateľov nemožno bez ďalšieho tvrdiť.

14. Žiadosti sťažovateľov o nariadenie termínu pojednávania adresované okresnému súdu nemožno považovať za právny prostriedok, ktorý účastník konania musí využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (m. m. I. ÚS 42/01). Sťažnosť adresovaná predsedovi všeobecného súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch je jediným právnym prostriedkom, ktorý sa vyžaduje pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Nevyužitie tohto prostriedku účinnej nápravy preto ústavný súd považuje za prekážku, ktorá bráni prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

15. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

16. Pokiaľ ide o sťažnosť v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje, že skutkovým stavom, z ktorého sťažovatelia odvodzujú porušenie označeného základného práva, je nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní. V systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. Aj podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, ibaže by namietané porušenie tohto základného práva dosahovalo takú intenzitu, že by s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07).

18. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok za predpokladu zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu dochádza k zbytočným priet'ahom v konaní, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2017